

HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

Høgskoleadministrasjonen

NOTAT

TIL: Høgskolestyret	Dato: 06.11.2003
FRA: Høgskoledirektøren	Arkiv:
	HS-sak: 100/2003

SAK: OPPRETTELSE AV AKSJESELSKAP FOR HiSTs EKSTERNFINANSIERTE VIRKSOMHET

Tidl. sak(er): HS-sak 74/2001 Eksternfinansiert virksomhet.
HS-sak 54/2002 Høring – regelverk for forvaltning av eksternt finansiert virksomhet ved universiteter og høyskoler m.m.
HS-sak 15/2003 Forslag til modell for organisering av eksternfinansiert virksomhet

Kopi til:
Vedlegg: Utkast til vedtekter

Bakgrunn:

Arbeidet med organisering og styrking av innsatsen i forhold til å øke den eksternfinansierte virksomheten ved HiST er behandlet i Høgskolestyret gjennom flere saker. Ved behandlingen i HS-sak 15/2003 ble valg av modell foretatt, og følgende vedtak fattet:

Vedtak:

1. Høgskolestyret vedtar aksjeselskapsformen som selskapsform for organiseringen av den eksternfinansierte virksomheten ved HiST.
2. Høgskolestyret gir høgskoledirektøren fullmakt til å gjennomføre de nødvendige forhandlinger, slik at HiST får etablert et felles selskap for den eksternfinansierte virksomheten. Intensjonene i HS-vedtak 74/2001 sammen med momentene kommet fram i betenkningen datert 17.1.2003 legges til grunn for dette arbeidet med de avgrensninger som følger av vedtaket.
3. Høgskolestyret ber høgskoledirektøren forsere arbeidet med å avklare forholdet til randsoneinstitusjonene. All randsonevirksomhet skal kanaliseres gjennom aksjeselskapet.
4. Høgskolestyret gir høgskoledirektøren fullmakt til å gjennomføre de nødvendige drøftinger/forhandlinger med tjenestemannsorganisasjonene.

Utdanning og forskningsdepartementet har i brev datert 23.12.2002 gitt HiST fullmakt til å organisere eksternt finansiert virksomhet som egne rettssubjekt, og skaffe seg eierposisjon i andre selskaper. Rundskriv F-35-02 gir nytt reglement om forvaltning av eksternt finansiert virksomhet ved universiteter og høyskoler og om disses institusjonenes samarbeid med andre rettssubjekt.

Arbeidsprosessen

Som oppfølging av HS-vedtak 15/2003 er det gjennomført drøftinger med de tre eksisterende randsonevirksomhetene TØHK (Trondheim økonomiske høyskoles kompetansesenter) som er en avdeling i Stiftelsen Den Nordenfjelske Handelshøyskole, TISIP og STIMULI AS. Følgende to sentrale spørsmålsstillinger ble reist i møte med randsoneinstitusjonene med påfølgende konklusjoner:

1. Ønsker randsonevirksomheten å bli omgjort til HiST sitt redskap for eksterntfinansiert virksomhet?
 - TØHK ønsker ikke å bli et organ for HiSTs aksjeselskap pga at vedtektene i Stiftelsen gir lite rom for en slik overtakelse.
 - For å kunne behandle spørsmålet i styret om å bli et redskap for HiST ønsker TISIP mer konkret informasjon om selskapets formål, forretningsplan, styring osv.
 - STIMULI AS kan bli omgjort til et redskap for HiSTs aksjeselskap, men er skeptiske til at en omgjøring er en god løsning for å fremskape en tilstrekkelig eierskapsfølelse fra alle fagmiljøer ved HiST, og ikke kun for teknologimiljøet ved AFT.
2. Er det aktuelt for randsonevirksomheten å gå inn med en gave som inngår i kapitalen til HiST AS?
 - Hvis HiSTs aksjeselskap viderefører TØHK navnet på enhetsnivå i selskapet, følger det med et beløp på NOK 100 000. Hvis virksomheten videreføres *uten* TØHK navnet, følger dette bidraget *ikke* med.
 - TISIP vil vurdere å bidra med en gave til HiST som kan inngå som aksjekapital i HiSTs aksjeselskap hvis andre randsoneinstitusjoner og avdelinger gjør det samme.
 - STIMULI AS er positive til å bidra med en gave til HiST som kan inngå som aksjekapital i HiSTs aksjeselskap hvis andre randsoneinstitusjoner og avdelinger gjør det samme.

Oppsummering fra drøftingsmøtene med randsoneinstitusjonene:

Det formelle er i orden for at stiftelsene TØHK og TISIP og aksjeselskapet STIMULI AS kan bli omgjort til HiST sine redskaper for eksterntfinansiert virksomhet gitt at stiftelsenes vedtekter gir rom for en slik overtakelse. En slik prosess krever arbeid og styrebehandling som kan være både en komplisert og tidkrevende prosess, men ikke umulig. Spørsmålet om viljen til å bli et slikt redskap ble besvart i drøftingsmøtene. Økonomisk vil en nytegnning av aksjeselskap i Brønnøysundregisteret koste 6300 kroner samt et minimumsinnskudd på 100 000 kroner i aksjekapital. Ut fra argumentene om en tidkrevende prosess, saksbehandling i mange styre og organer, minimale kostnadsbesparelser, konkluderes det med at nyopprettelse av et aksjeselskap for kanalisering av den eksterntfinansierte virksomheten ved HiST er å foretrekke fremfor overtakelse av en av de eksisterende randsoneinstitusjonene.

Orienteringsmøte med tillitsvalgte er avholdt, og referat utsendt.

Selve saken:

Det er utarbeidet vedtekter til ett nytt aksjeselskap, jfr. vedlegg. Aksjeselskapet skal være HiSTs redskap for å nå målene satt i forbindelse med eksterntfinansiert virksomhet, og ikke et mål i seg selv. Aksjeloven er lagt til grunn for utarbeidelsen. Videre er det lagt vekt på formulere vedtektene så "romslig" at en slipper å foreta vedtektsendring for ofte.

Endelig navn på aksjeselskapet er ikke fastsatt, men ett foreløpig forslag er HiST Ekstern AS. Dette gjenspeiler at det er et aksjeselskap for HiSTs eksterne virksomhet. Det er lagt ut en invitasjon på HiSTs hjemmeside om å komme med forslag til alternativt navn på selskapet. Fristen er satt til 15. nov.

Det foreslås at styret kan ha inntil 9 medlemmer, men det anbefales at en i utgangspunktet etablerer et styre med fem medlemmer. Ved at det foreslås at det kan være inntil 9 medlemmer, vil generalforsamlingen ved et senere tidspunkt foreslå endringer i antall styremedlemmer uten at dette betinger vedtektsendring hvis behovet for økning av antall styremedlemmer.

Valgperioden foreslås fire år som er tilpasset tilsettingsperioden for dekanene.

Det bør diskuteres om det skal være eksterne medlemmer med i styret. Slik vedtektene er utformet er det opp til generalforsamlingen å bestemme dette.

I noen sammenhenger vil det kunne ha fordeler å ta med eksterne medlemmer i styret ved at en får tilgang på kompetanse, nettverk og markedsinnsikt. Eksterne styremedlemmer har heller ikke interne bindinger.

På den annen side har aksjeselskapet ikke en operativ rolle. Aksjeselskapet er et redskap for å skape ordnede regnskapsmessige og organisatoriske forhold rundt oppdragsvirksomheten. På det operative plan skjer denne i regi av avdelingene. Hovedoppgavene for selskapet er å legge til rette for at de administrative rutineene blir lagt opp på en effektiv og kostnadsbesparende måte, og HiST får en mer tydelig og ryddig måte å bygge opp overskudd som i neste omgang kan benyttes til å styrke kompetanseoppbygging og FoU-arbeidet ved HiST. Det er HiST som skal profileres i den eksternfinansierte virksomheten og ikke aksjeselskapet. Et av hovedmålene i arbeidet med ORG2002 og ADM2003 er styrking av faglig ledelse ved HiST. Dekanene vil få en sentral rolle også i forhold til eksternfinansiert virksomhet. HiST har eksterne representanter både i Høgskolestyret og avdelingsstyrene, og vil bidra med den eksterne kompetansen på det nivået som har det operative ansvaret. Det foreslås derfor at styret i aksjeselskapet i første omgang kun har representanter fra HiST-organisasjonen.

Minimumsbeløpet på aksjekapitalen for opprettelse av et aksjeselskap er NOK 100 000. Dette kan være svært lite mht kundenes og markedets tiltro til et selskap. Et høyt aksjekapitalbeløp signaliserer soliditet og seriøsitet, og dette kan ha betydning når potensielle kunder vurderer selskapet. Dersom aksjeselskapet skal ha et arbeidsgiveransvar, vil også det kreve egenkapital. Også ut fra likviditetsmessige behov vil det være ønskelig med en noe høyere aksjekapital enn minimumsbeløpet på kr. 100.000. En ønsker derfor å fremskaffe en så stor aksjekapital som mulig, men vil foreslå at en også starter opp selskapet selv om det bare blir mulig å skaffe tilveie minimumskapitalen.

I starten vil det være naturlig å engasjere/kjøpe inn tjenester fra HiST som dekker ledelsesfunksjonen i selskapet. I selskaper med aksjekapital større enn tre millioner er det krav om daglig leder, jfr. asl § 6-2. Dette selskapet vil derfor ikke ha et slikt krav. Det vil imidlertid kunne være behov for ha en forretningsførerfunksjon knyttet til selskapet.

Arbeidet framover – igangsetting av arbeidet i det nye aksjeselskapet

Det tas sikte på å få stiftet aksjeselskapet innen 1. desember og deretter at selskapet er i drift fra 01.01.2004. Arbeidet fram til 01.01.2004 vil være å få etablert et økonomisystem,

rapporteringssystem, etablere felles budsjettmaler, felles standardvilkår ved inngåelse av oppdrag etc.

Gjennom strategisk plan er det satt en del mål om eksternfinansiert virksomhet. For å kunne nå målet er det viktig å få etablert en felles plattform for arbeidet, og et felles regelverk som skal danne grunnlaget for samhandlingen mellom interne og eksterne aktører. Dette er en arbeidsprosess som HiST må gjennomføre som en del av arbeidet med å bygge en ny HiST-organisasjon, og vil være et arbeid som bør settes i gang når ny avdelingsledelse er kommet i funksjon.

Eierne er representert i generalforsamlingen i henhold til det antall aksjer de eier. Det innebærer i dette tilfellet at generalforsamlingen utgjøres av den styret utpeker.

Forslag til vedtak:

1. Det opprettes et aksjeselskap, heleid av HiST i henhold til Lov om universiteter og høyskoler av 12. mai 1995.
2. Selskapet skal ha en aksjekapital begrenset oppad til kr. 100.000 og nedad til kr 2 mill.
3. Høgskolestyret tilrår at generalforsamlingen for det nye selskapet vedtar de foreslåtte vedtektene (vedtar vedtektene for aksjeselskapet) og slutter seg til de vurderinger som er gjort i forhold til styresammensetning og organisering av selskapet for øvrig.
4. Det tas sikte på at selskapet kommer i drift fra 1.1.2004.